

o.a.sygn. akt II W 274/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Nidzicy Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Grzegorz Michalski

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Aleksandra Ludwiczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 31 maja 2021 r., 31 sierpnia 2021 r. i 8 grudnia 2021 r.

sprawy **J. K.**, urodzonego w dniu (...) w m. S., syna S. i S.

obwinionego o to, że :

w dniu 18 października 2019 około godziny 19:45 na drodze ekspresowej (...) koło miejscowości M. kierując samochodem marki N. o nr rej. (...) prawym pasem ruchu jezdni dwupasmowej jednokierunkowej bez uzasadnionego okolicznościami powodu zmniejszył prędkość kierowanego przez siebie pojazdu w wyniku czego doprowadził do uderzenia w tył kierowanego przez siebie pojazdu przez kierującą samochodem marki H. o nr rej (...), czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego

tj. o czyn z art. 86 § 1 kodeksu wykroczeń

I. na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. w zw. z art. 62 § 3 k.p.w. niewinnia obwinionego J. K. od zarzutu popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 86 § 1 k.w.;

II. na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa;

III. na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz J. K. kwotę 504 /pięćset cztery/ złote tytułem zwrotu poniesionych wydatków na ustanowienie obrońcy w niniejszej sprawie;

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

sygn. akt II W 274/20

UZASADNIENIE

Na postawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego i ujawnionego na rozprawie głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 października 2019 r. przed godziną 19:45 pokrzywdzona N. G. poruszała się samochodem marki H. (...) o nr. rej. (...) drogą ekspresową (...) jadąc od N. w kierunku O.. N. G. poruszała się w/w autem z prędkością ok. 120 km/h.

Tą samą trasą w tym samym czasie i w tym samym kierunku poruszał się J. K. wraz z żoną T. K.. Podróżowali oni samochodem marki N. o nr. rej. (...). Samochód małżonków K. prowadził J. K.. Małżonkowie K. podróżowali z N. w kierunku O.. Wracali z grzybobrania do domu do O.. Samochody N. G. i J. K. były sprawne technicznie.

Na wysokości miejscowości M. /ok. 21 km drogi (...) hm/, znajdując się na prawym pasie ruchu jezdni dwupasmowej jednokierunkowej J. K. chcąc upewnić się co do odległości pozostałej mu do pokonania, nagle zmniejszył prędkość kierowanego przez siebie samochodu do nie większej niż 10 km/h. J. K. nie podróżował trasą (...) po jej gruntownym remoncie i zakwalifikowaniu jej jako drogi ekspresowej. Wcześniej podróżował trasą O. - W., ale nigdy wcześniej nie korzystał z tej drogi jako kierowca po jej przebudowie. Dlatego też, chcąc sprawdzić poprawność przyjętej trasy przy znaku drogowym informacyjnym zmniejszył prędkość jazdy do ok. 10 km/h, aby przeczytać informację zawartą na znaku.

Jadąca za nim N. G., w wyniku nagłego zmniejszenia prędkości samochodu kierowanego przez J. K., nie zdążyła zahamować, nie mogła zmienić pasa na lewy, albowiem był on zajęty przez inne pojazdy, w wyniku czego doszło do zderzenia pojazdów. Przód samochodu marki H. (...) o nr. rej. (...) uderzył w tył samochodu marki N. o nr. rej. (...).

Bezpośrednio przed wypadkiem kierujący samochodem marki N. prowadził pojazd z prędkością około 10 km/h, natomiast N. G. prowadziła swój pojazd z prędkością 118 km/h, przy czym prędkość ta na tej drodze była administracyjnie dopuszczalna. Zmniejszenie przez J. K. prędkości swego pojazdu z ok. 80 - 100 km/h do ok. 10 km/h w warunkach ograniczonej widoczności miało wpływ na zaistnienie oraz możliwość uniknięcia wypadku drogowego. Ta nieprawidłowa taktyka jazdy J. K. była bezpośrednią przyczyną wypadku drogowego.

W rezultacie zaistniałego zderzenia N. G. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, stłuczenia tkanek miękkich podudzia lewego z rozległym krwiakiem tej okolicy ciała, urazu skrętnego z naderwaniem więzadeł stawu skokowego lewego, które to obrażenia skutkowały naruszeniem czynności narządów jej ciała na czas przekraczający znacznie 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów: notatka urzędowa / k. 2/, protokół oględzin miejsca wypadku drogowego, k. 4-5, szkic sytuacyjny miejsca wypadku drogowego, k. 48, dokumentacja fotograficzna, k. 49-57, zeznania świadka M. R., k. 121 - 123, opinia biegłego sądowego A. P., k. 128-140, 146 - 154, zeznania świadka T. K., k. 174 - 176, protokół oględzin rzeczy wraz z fotografiami, k. 184 - 189, zeznania pokrzywdzonej N. G., k. 191-193, 214 - 215, 381v - 382/, opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego Z. K., k. 196 - 209, opinia z zakresu medycyny sądowej dotycząca oceny obrażeń ciała N. G., k. 392 - 393, opinia uzupełniająca z zakresu medycyny sądowej, k. 453 - 456, częściowo wyjaśnienia obwinionego J. K., k. 380v - 381, dokumentacja medyczna dotycząca N. G., k. 299 - 302, 385, 435, 438, 445.

Obwiniony J. K. w toku postępowania wyjaśniającego nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu wykroczenia i korzystając z gwarantowanych mu uprawnień odmówił składania wyjaśnień /k. 280v - 281/.

Obwiniony J. K. w toku postępowania sądowego nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu wykroczenia. Wyjaśniając na rozprawie oświadczył, że wprawdzie zwolnił prędkość swego samochodu przed znakiem, aby zobaczyć ile jeszcze kilometrów pozostało mu do O., jednak poruszał się wtedy z prędkością ok. 20 - 30 km/h, a poza tym w tym właśnie momencie inne samochody wyprzedzały go lewym pasem ruchu, a zatem mogła to zrobić również kierująca samochodem marki H. N. G..

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie sąd oparł się na dowodach w postaci dokumentów oraz na osobowych źródłach dowodowych. Odnośnie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy w postaci notatki urzędowej /k. 2/, protokołu oględzin miejsca wypadku drogowego /k. 4-5/, szkicu sytuacyjny miejsca wypadku drogowego /k. 48/, dokumentacji fotograficznej /k. 49-57/, protokołu oględzin rzeczy wraz z fotografiami, /k. 184 - 189/, dokumentacji medycznej dotyczącej N. G. /k. 299 - 302, 385, 435, 438, 445/ Sąd nie powziął jakichkolwiek zastrzeżeń co do ich autentyczności, również strony procesu na żadnym jego etapie nie zgłaszały takich zastrzeżeń. Dokumentacja ta została sporządzona przez właściwe osoby, w zakresie przysługujących im uprawnień i stanowi dowód zawarty w nich zdarzeń. Na tej dokumentacji Sąd oparł się dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Pozostała grupa dowodów, na której Sąd oparł się przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy były zeznania świadków. Zeznania świadka N. G. oraz T. K. nie były ze sobą sprzeczne, stanowiły opis zdarzenia drogowego z dwóch jego stron. Nadto zeznania te co do krytycznego momentu znajdują potwierdzenie w wyjaśnieniach samego obwinionego. Analiza tych zeznań w świetle wyjaśnień obwinionego wskazuje, że zasadniczo stan faktyczny w tym zakresie pozostaje bezsporny. Jedynie ocena zachowania kierujących pojazdami, które uczestniczyły w tym zdarzeniu jest odmienna. Zeznania świadków Sąd potraktował jako prawdziwe i uznał je za wiarygodne. Również wyjaśnienia obwinionego zasługiwały na przyznanie im waloru wiarygodności, za wyjątkiem tej ich części, w której nie przyznawał się on do spowodowania zdarzenia drogowego.

Pozostali przesłuchani w sprawie świadkowie nie mieli wiedzy co do okoliczności zajścia samego zdarzenia, a mieli wiedzę co do zdarzeń, które zaszły już po wypadku, a zatem wartość dowodowa tych zeznań dla oceny przyczyn spowodowania zdarzenia drogowego była zasadniczo niewielka.

Jako w pełni wiarygodne, prawdziwe, rzetelne Sąd potraktował przedłożone opinie biegłych sądowych: A. P., k. 128-140, 146 - 154, z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego Z. K., k. 196 - 209, opinię lekarską dotyczącą oceny obrażeń ciała N. G. sporządzoną przez K. K. (2), k. 392 - 393 i opinię uzupełniającą sporządzoną przez K. K. (2), k. 453 - 456. Opinie sporządzone przez biegłych z zakresu mechaniki pojazdów i ruchu drogowego były spójne wewnętrznie, pozbawione sprzeczności, dokładne, rzeczowe, kompleksowe, uargumentowane. Żadna ze stron postępowania nie podnosiła zastrzeżeń co do przeprowadzonego wywodu i konkluzji. Jako wiarygodną, rzetelną, prawdziwą Sąd potraktował też opinię medyka sądowego, który w sposób kompleksowy określił zdrowotne konsekwencje zdarzenia drogowego po stronie pokrzywdzonej. Ustalenia te zostały poczynione na szerokim materiale dowodowym, są precyzyjne, dokładne, wywód biegłego jest uargumentowany, a wnioski jednoznaczne i stanowcze. Opinia tego biegłego jest pełna, jasna, nie zawiera jakichkolwiek sprzeczności.

Dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż J. K. jest sprawcą zdarzenia drogowego zaistniałego w dniu 18 października 2019 r. Obwiniony nie zachował ostrożności i na drodze ekspresowej, przy ograniczonej widoczności, nagle, znacząco zmniejszył prędkość pojazdu do ok. 10 km/h, czym spowodował zderzenie się pojazdów. Powyższe ustalenie nie pozwala jednak na przypisanie obwinionemu J. K. odpowiedzialności za zarzucone mu we wniosku o ukaranie wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Nie można bowiem nie dostrzegać, iż w toku przewodu sądowego ustalono, że jak wynika z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny K. K. (2), w rezultacie zaistniałego zderzenia pojazdów doszło u pokrzywdzonej N. G. do powstania obrażeń, które skutkowały naruszeniem czynności narządu jej ciała na czas przekraczający 7 dni, tj. obrażenia o którym mowa w art. 157 § 1 k.k. Powyższe stwierdzenie nakazuje zakwalifikować zachowanie obwinionego J. K. jako wypełniające znamiona czynu zabronionego stypizowanego nie jako wykroczenie z art. 86 § 1 k.w., lecz jako czynu zabronionego stypizowanego jako występku z art. 177 § 1 k.k. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem wskazany występku popełnia ten, kto naruszając, chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1 k.k.

W takiej sytuacji jak mająca miejsce w niniejszej sprawie nie dochodzi do idealnego zbiegu przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. z wykroczeniem z art. 86 § 1 k.w. w rozumieniu art. 10 § 1 k.w. Idealny zbieg czynów karalnych polega na tym, że sprawca jednym czynem popełnia tyle przestępstw i wykroczeń, ile przepisów ustawy zostało przez sprawcę naruszonych, a kwalifikacji prawnej nie można zredukować, przy pomocy reguł wyłączających wielość ocen

w prawie karnym, do jednego przepisu. Pozorny /pomijalny/ zbieg znamion przestępstwa i wykroczenia zachodzi zaś w sytuacji, gdy znamiona wykroczenia są częścią składową znamion przestępstwa, znamiona czynu jako wykroczenie są wmontowane w zespół znamion przestępstwa, znamiona wykroczenia są całkowicie pochłonięte przez znamiona przestępstwa. W takiej sytuacji redukcja wielości ocen następuje na zasadzie konsumpcji.

W okolicznościach niniejszej sprawy znamiona wykroczenia stanowią wcześniejszą fazę zachowania się sprawcy przestępstwa i w razie wyczerpania przez ten sam czyn znamion przestępstwa, zostają pochłonięte przez ocenę, iż jest tenże czyn wyłącznie przestępstwem. Niezachowanie należytej ostrożności, powodujące zakłócenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, stanowiące znamiona wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. jest etapem prowadzącym do skutku przewidzianego w art. 177 § 1 k.k. Spowodowanie w wyniku naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym obrażeń ciała z art. 157 § 1 k.k. zawiera w sobie również skutek w postaci zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Znamiona wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. w całości wchodzą zatem w zakres znamion przestępstwa z art. 177 § 1 k.k., są przez nie skonsumowane. Nie ma zatem racjonalnych przesłanek, by sprawca ponosił w takim wypadku podwójną odpowiedzialność za wykroczenie i za przestępstwo, gdyż stopień społecznej szkodliwości czynu jest ujęty w całości w typie przestępstwa /tak R. Stefański, Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001 r., sygn. akt III KKN 504/98, publ. LEX/el/.

W okolicznościach niniejszej sprawy znamiona wykroczenia z art. 86 § 1 k.k. są jednocześnie znamionami przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. i z tego powodu wykroczenie traci swój samodzielny byt, staje się elementem przestępstwa, zostaje objęte jego ramami /por. wyroki Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 9 listopada 2018 r., sygn. akt VI Ka 946/18 oraz z dnia 13 stycznia 2017 r., sygn. akt VI Ka1305/16, zob. A. Gubiński, W kwestii rozgraniczenia niektórych kategorii wykroczeń i przestępstw, PIP 1972 z. 2 s. 42/.

Podsumowując powyższe rozważania wskazać należy, że z uwagi na powstanie u pokrzywdzonej N. G. obrażeń ciała na czas przekraczający 7 dni, zachowanie obwinionego J. K. podlega zakwalifikowaniu jako występki z art. 177 § 1 k.k., a nie wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Powyższe ustalenie skutkowało koniecznością wydania przez sąd wyroku uniewinniającego obwinionego od zarzucanego mu czynu stanowiącego wykroczenie. Podstawą wskazanego rozstrzygnięcia stanowiły art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. i art. 62 § 3 k.p.w. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion wykroczenia. Zarazem jednak, jeśli stwierdzenie okoliczności o których mowa w art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. nastąpiło po rozpoczęciu przewodu sądowego, to sąd w myśl art. 62 § 3 k.p.w. wydaje wyrok uniewinniający, chyba że sprawca był w chwili czynu niepoczytalny /tak Sąd Okręgowy w Gliwicach w wyrokach z dnia 9 listopada 2018 r., sygn. akt VI Ka 946/18 oraz z dnia 13 stycznia 2017 r., sygn. akt VI Ka1305/16/. W niniejszej sprawie żadne okoliczności nie rodziły jakichkolwiek wątpliwości co do stanu poczytalności obwinionego, który jest osobą zdrową psychicznie

Sąd Rejonowy opierając się na wskazanych przepisach wydał w stosunku do J. K. wyrok uniewinniający go od zarzucanego mu wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Procedura wykroczeniowa służy realizacji przepisów prawa materialnego dotyczących wyłącznie odpowiedzialności za wykroczenia. Poza tym w toku postępowania w sprawie o wykroczenie nie ma możliwości jego kontynuowania z zastosowaniem przepisów Kodeksu postępowania karnego w sytuacji, gdy po rozpoczęciu przewodu sądowego ujawnić miałyby się, że czyn obwinionego stanowi przestępstwo, a nie wykroczenie. W kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia brak bowiem uregulowania odpowiadającego art. 400 k.p.k. Przepis ten nie może być natomiast odpowiednio stosowany w postępowaniu w sprawach o wykroczenie, nie przewiduje tego Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Zauważenia wymaga, iż prawomocne uniewinnienie osoby obwinionej o popełnienie wykroczenia nie stanowi przeszkody procesowej prowadzenia przeciwko tej samej osobie postępowania karnego o ten sam czyn zakwalifikowany jako przestępstwo. Treść przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. nie pozostawia bowiem żadnych wątpliwości co do tego, że omawiana przeszkoda procesowa wyraża się w zakazie powtórnego przeprowadzenia postępowania karnego /por. postanowienie SN z dnia 29 stycznia 2004 r., I KZP 40/03, OSNKW 2004/2/22; postanowienie SN z 2 lutego 2005 r., IV KK 399/04, LEX nr 142539/.

Wydając wyrok uniewinniający w stosunku do obwinionego sąd zgodnie z art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. Sąd Rejonowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego J. K. kwotę 504 zł tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem obrońcy z wyboru w postępowaniu sądowym. Kwota ta została ustalona na podstawie przepisów § 11 ust. 2 pkt 2 oraz § 17 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Sprawa niniejsza była rozpatrywana na 3 terminach rozprawy, przy czym obrońca obwinionego z wyboru została ustanowiona w postępowaniu sądowym /w toku postępowania wyjaśniającego legitymowała się jedynie pełnomocnictwem do przeglądania akt sprawy/.

Z powyższych racji i na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)